

Bijlage I:

**Onderlinge regeling gezamenlijke Verantwoordelijkheid
als bedoeld in artikel 26 van de AVG**

inzake

Psychologische Assessments t.b.v. MD-trajecten

<ROKNR>

Tussen

Ministerie van Defensie

en

<Naam Opdrachtnemer>

Onderlinge regeling gezamenlijke Verantwoordelijkheid als bedoeld in artikel 26 van de AVG

ARVODI-2018 Defensie

Contractnummer: [...].

DE ONDERGETEKENDEN

1. De Staat der Nederlanden, waarvan de zetel is gevestigd te Den Haag,
te dezen vertegenwoordigd door de Minister van Defensie,
namens deze,
[functienaam en naam ondertekenaar],
hierna te noemen: Partij A,

en

2. [volledige naam en rechtsvorm contractant],
(statutair) gevestigd [eventueel toevoegen: en kantoorhoudende] te [adres, plaats], [eventueel
toevoegen: KVK-nummer xxx,]
te dezen vertegenwoordigd door [functienaam en naam ondertekenaar],
hierna te noemen: Partij B,

hierna gezamenlijk te noemen: Partijen,

OVERWEGENDE DAT

- Partijen gezamenlijk de doeleinden en middelen bepalen van de volgende verwerking: Gebruik van Persoonsgegevens inzake de uitvoering van Psychologische Assessments ten behoeve van MD-trajecten, zoals beschreven in de Hoofdovereenkomst;
- Partijen door gezamenlijk Persoonsgegevens te verwerken voor verwerking inzake de uitvoering van Psychologische Assessments ten behoeve van MD-trajecten als gezamenlijke Verwerkingsverantwoordelijken optreden, als bedoeld in artikel 26, eerste lid, van de AVG;
- Partijen met deze Onderlinge regeling invulling geven aan de verplichting, als bedoeld in artikel 26 van de AVG, en hiermee hun respectieve verantwoordelijkheden voor de nakoming van de verplichtingen uit hoofde van de AVG willen vastleggen.

KOMEN OVEREEN:

1. Begrippen

1. De gehanteerde begrippen hebben een gelijkkluidende betekenis als uit de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van de Richtlijn 95/46/EG (Algemene verordening gegevensbescherming, AVG).

2. Naast de begrippen uit de AVG, worden de volgende begrippen gehanteerd:

- a) Autoriteiten: autoriteiten en toezichthouders die toezicht houden op de naleving van wet- en regelgeving door Partijen, waaronder de Autoriteit Persoonsgegevens en de Nederlandse Zorgautoriteit;
- b) Bijlage: aanhangsel bij deze Onderlinge regeling die deel uitmaakt van deze Onderlinge regeling;
- c) Contactpunt: het op grond van onderdeel 4 ingestelde Contactpunt;
- d) Gezamenlijke Verwerkingsverantwoordelijken: de Verwerkingsverantwoordelijken die zijn aangesloten bij deze Onderlinge Regeling en dus gezamenlijk kwalificeren als verwerkingsverantwoordelijken voor de verwerking die het onderwerp is van deze Onderlinge regeling.

d) Onderlinge regeling: deze Onderlinge regeling waarin Partijen afspraken hebben gemaakt over de wijze waarop zij uitvoering geven aan hun verplichtingen als gezamenlijke Verwerkingsverantwoordelijken als bedoeld in artikel 26 van de AVG.

e) Hoofdovereenkomst: de Raamovereenkomst inzake Psychologische Assessments ten behoeve van MD-trajecten met kenmerk [kenmerk];

f) Personeel van Partij B: de door Partij B voor de uitvoering van de Hoofdovereenkomst in te schakelen personeelsleden en/of hulppersonen, verwerkers of subverwerkers die krachtens de Hoofdovereenkomst onder zijn verantwoordelijk zullen werken.

2. Voorwerp van deze Onderlinge regeling

- 2.1 Partijen maken afspraken over de wijze waarop zij invulling geven aan hun gezamenlijke Verwerkingsverantwoordelijkheid, als bedoeld in artikel 26, eerste lid, van de AVG, met betrekking tot met betrekking tot de in artikel 3 tot en met 12 van deze Onderlinge regeling genoemde onderwerpen.
- 2.2 In Bijlage 1 zijn onder meer de aard en het doel van de Verwerking, het soort Persoonsgegevens, de categorieën van Persoonsgegevens, de Betrokkenen, en de Ontvangers omschreven.
- 2.3 Partijen Verwerken de Persoonsgegevens overeenkomstig de toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de Verwerking van Persoonsgegevens.

3. Informeren van Betrokkenen

- 3.1 Partijen geven invulling aan de uit artikelen 13 en 14 van de AVG voortvloeiende informatieverplichtingen door:
 - een gezamenlijke of een onderling afgestemde privacyverklaring.
 - In de privacyverklaring worden Betrokkenen onder meer gewezen op het bestaan van het Contactpunt en de wezenlijke inhoud van deze Onderlinge regeling
- 3.2 Partijen informeren Betrokkenen middels de privacyverklaring over de Verwerking.
- 3.3 Indien mogelijk ondersteunen Partijen elkaar bij het informeren van de Betrokkenen.

4. Rechten van Betrokkenen

- 4.1 Partijen richten voor Betrokkene een Contactpunt in (zie <https://www.defensie.nl/onderwerpen/privacyrechten/privacyrechten-persoonsgegevens>). Het Contactpunt is een centraal punt waar Betrokkenen verzoeken, als bedoeld in de artikelen 15 tot en met 20 van de AVG, kunnen indienen. Ook kunnen Betrokkenen via het Contactpunt bezwaar maken in de zin van artikelen 21 en 22 van de AVG.
- 4.2 Het Contactpunt wordt beheerd door Partij A en wordt op een voor Betrokkenen duidelijke zichtbare plaats opgenomen op de website van Partij A alsook in de privacyverklaring van Partij A.
- 4.3 De afspraken over de procedure van behandeling van een verzoek of bezwaar van Betrokkene, zijn opgenomen op de website van Partij A: <https://www.defensie.nl/onderwerpen/privacyrechten/privacyrechten-persoonsgegevens>.
- 4.4 Heeft het verzoek of bezwaar betrekking op meerdere Partijen of ziet het verzoek op Persoonsgegevens die voor meerdere Partijen toegankelijk zijn, dan wel heeft de uitvoering van het verzoek gevolgen voor meerdere Partijen, dan wordt het verzoek gezamenlijk en in onderling overleg door die betreffende Partijen afgehandeld. Het Contactpunt speelt daarbij een coördinerende rol. De behandelende Partijen stellen in dat geval gezamenlijk een reactie op, onverminderd ieders individuele verantwoordelijkheid op grond van de AVG.

- 4.5 Voor zover noodzakelijk, ondersteunen Partijen elkaar bij het verzamelen van de informatie die benodigd is voor de behandeling van het verzoek of bezwaar van de Betrokkene.
- 4.6 Deze Onderlinge regeling laat onverlet dat de Betrokkene zijn rechten uit hoofde van de AVG met betrekking tot en jegens iedere Verwerkingsverantwoordelijke kan uitoefenen. Indien aan een Verwerkingsverantwoordelijke een verzoek of bezwaar wordt gericht dat betrekking heeft op de Partijen, zijn de afspraken uit onderdelen 4.4 en 4.5 van deze Onderlinge regeling van overeenkomstige toepassing.

5. Inbreuk in verband met Persoonsgegevens (Datalek)

- 5.1 In het geval van ontdekking van een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens informeert de Partij die de Inbreuk ontdekt, de andere Partijen onverwijld, doch in ieder geval binnen 24 uur na ontdekking, overeenkomstig de procedure zoals opgenomen in Bijlage 3 bij deze Onderlinge regeling.
- 5.2 Indien een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens zich voordoet, kunnen Partijen besluiten de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens gezamenlijk te melden bij de Autoriteit Persoonsgegevens indien de gevolgen verder reiken dan de omgeving van één Partij. Een dergelijke beslissing doet niet af aan de eigen verantwoordelijkheden van Partijen op grond van de AVG rondom een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens. Partijen registreren dan ook separaat de Inbreuk in het eigen register en leggen de genomen maatregelen vast.
- 5.3 De Partij waar een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens zich voordoet, houdt de andere Partij (eventueel via zijn Verwerker) op de hoogte van de ontwikkelingen inzake de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens en de maatregelen die deze Partij treft om de gevolgen te beperken en herhaling te voorkomen.
- 5.4 De Partij waar zich een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens voordoet zal alle redelijkerwijs te verwachten bijstand aan de andere Partij verlenen en alle noodzakelijke of door de andere Partij gevraagde informatie met de andere Partij delen, met als doel dat de andere Partij de (mogelijk) getroffen Betrokkene(n) en/of de Autoriteit Persoonsgegevens, tijdig kan informeren over de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens.

6. Beveiliging van de Verwerking

- 6.1 Partijen waarborgen gedurende de looptijd van de Onderlinge regeling een op het risico afgestemd niveau van beveiliging van de Verwerking van Persoonsgegevens volgens artikel 32 AVG. Zij leggen de te nemen maatregelen vast in Bijlage 2 bij deze Onderlinge regeling.
- 6.2 Partijen, ook ieder afzonderlijk, treffen passende technische en organisatorische maatregelen, opdat de Verwerking aan de vereisten van de AVG voldoet, de bescherming van de rechten en vrijheden van de Betrokkene is gewaarborgd en een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens te voorkomen.

7. Verwerkers of Subverwerkers

- 7.1 Wanneer Partij B, met inachtneming van het bepaalde in artikel 8 van de ARVODI-2018 inclusief Defensiespecifieke afwijkingen, gedurende de Hoofdovereenkomst gebruik zal maken van (sub)verwerkers, worden aan deze andere verwerker bij een overeenkomst dezelfde of zwaardere verplichtingen inzake gegevensbescherming opgelegd als die welke in deze Onderlinge regeling zijn opgenomen. Partij B zal deze afspraken schriftelijk vastleggen en zal toezien op de naleving daarvan door de (sub)verwerker. Partij B zal Partij

A op verzoek afschrift verstrekken van de met de (sub)verwerker gesloten overeenkomst(en).

- 7.2 Niettegenstaande de toestemming van Partij A voor het inschakelen van een (sub)verwerker die in opdracht van de Partij B (gedeeltelijk) gegevens verwerkt, blijft Partij B volledig aansprakelijk jegens Opdrachtgever voor de gevolgen van het uitbesteden van werkzaamheden aan een (sub)verwerker.

Gegevensbeschermingseffectbeoordeling (DPIA)

- a. Partijen voeren individueel een DPIA uit.

8. Verzoeken van Autoriteiten

- 8.1 Wanneer een Autoriteit een verzoek doet bij een Partij ter zake van de Verwerking van Persoonsgegevens overeenkomstig deze Onderlinge regeling, informeert de Partij daarover de andere Partij(en).
- 8.2 Partijen kunnen beslissen een verzoek van een Autoriteit gezamenlijk af te handelen.
- 8.3 Partijen geven elkaar alle benodigde informatie en medewerking om aan een verzoek van een Autoriteit te voldoen.

9. Inwerkingtreding, duur en beëindiging

- 9.1 Mede gelet op de bepalingen uit de Hoofdovereenkomst treedt deze Onderlinge regeling in werking op het moment waarop deze door Partijen is ondertekend.
- 9.2 Deze Onderlinge regeling eindigt op een door Partijen nader overeen te komen datum nadat en voor zover Partijen niet langer gezamenlijk Verwerkingsverantwoordelijken zijn voor de Verwerking en de Persoonsgegevens overeenkomstig onderdeel 10 van deze Onderlinge regeling zijn gewist/vernietigd of zijn terugbezorgd aan de opvolgende Verwerkingsverantwoordelijke. Partijen accorderen de einddatum en leggen hem schriftelijk vast.
- 9.3 Na beëindiging van de Onderlinge regeling zullen lopende verplichtingen ten aanzien van de Verwerking van Persoonsgegevens ter zake van deze Onderlinge regeling blijven voortduren. Onder lopende verplichtingen worden in ieder geval, maar niet uitsluitend, verstaan het melden van een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens, het meewerken aan het verlenen van bijstand rondom de uitoefening van de rechten van Betrokkenen, en de geheimhoudingsverplichting.

10. Terugbezorgen of wissen/vernietigen Persoonsgegevens.

- 10.1 Met het oog op de beëindiging van de Onderlinge regeling, dragen Partijen zorg voor het wissen/vernietigen van alle Persoonsgegevens, het terugbezorgen daarvan aan de Verwerkingsverantwoordelijke en/of het overdragen aan de opvolgend Verwerkingsverantwoordelijke. Kopieën van terugbezorgde of overgedragen Persoonsgegevens worden vernietigd, behoudens afwijkende wettelijke voorschriften.
- 10.2 Partijen [wis(t)(sen) of retourne(ert)(ren)] de Persoonsgegevens binnen [aantal] [dagen/weken] vóór [datum], bij gebreke waarvan tekortschietende Partij aan de andere Partij een boete verschuldigd is van € [bedrag] per dag, met een maximum van € [bedrag].

De Persoonsgegevens worden als volgt terugbezorgd of overgedragen: [bestandsformaat] [wijze] [adres].

11. Informatieverplichting en bijstand verlenen

- 11.1 Partijen informeren elkaar en verlenen elkaar bijstand bij het doen nakomen van de verplichtingen uit hoofde van de artikelen 32 tot en met 36 van de Verordening.
- 11.2 Partij B stelt alle informatie ter beschikking die nodig is om aan te tonen dat de verplichtingen uit deze Onderlinge regeling zijn en worden nagekomen.
- 11.3 Partij B verleent alle benodigde medewerking aan audits voor zover in redelijkheid van Partij B kan worden verlangd en voor zover de audit voorafgaand is aangekondigd.

13. Wijziging van de Onderlinge regeling

De Onderlinge regeling kan slechts worden gewijzigd door middel van een schriftelijk document waarin uitdrukkelijk staat vermeld dat het document bedoelt een dergelijke wijziging aan te brengen, en dat door Partijen is ondertekend.

Aldus op de laatste van de hierna genoemde data overeengekomen,

Utrecht, [datum]

[Plaats], [datum]

De Minister van Defensie
namens deze,
[functienaam ondertekenaar]

[naam Verwerkingsverantwoordelijke 2]
namens deze,
[functie en naam ondertekenaar]

[naam ondertekenaar]

[naam ondertekenaar]

Bijlage 1. De Verwerking van Persoonsgegevens

Instructie:

- Vul in ieder geval de onderstaande tabel in.
- Deze Onderlinge regeling ziet alleen op Verwerkingen ten aanzien waarvan Partijen gezamenlijk verantwoordelijk zijn.
- Voor de inhoud van deze Bijlage kan onder meer gebruik worden gemaakt van de registratie die de Verwerkingsverantwoordelijke op grond van artikel 30 van de Verordening dient aan te houden.
- Hoewel doel en middelen van de Verwerking gezamenlijk worden bepaald kan het van belang zijn bij het invullen van de tabel te onderscheiden naar Verwerkingsverantwoordelijke 1 en Verwerkingsverantwoordelijke 2.
- besteed hier ook aandacht aan de verdeling van Verwerkingsverantwoordelijkheden.

N.B. Bij gebruik van de regeling, deze instructie verwijderen.

Het onderwerp/aard en doel van de Verwerking	Gebruik van Persoonsgegevens inzake de uitvoering van de dienstverlening overeenkomstig de Raamovereenkomst.
Het soort Persoonsgegevens (bijv. NAW gegevens, medische gegevens)	Naam, geslacht, geboortedatum, e-mail defensie, privé telefoonnummer, telefoonnummer, krijgsmachtdeel en functie waarvoor het Assessment wordt uitgevoerd.
Beschrijving categorieën Persoonsgegevens in de zin van de AVG	Reguliere persoonsgegevens
Beschrijving categorieën Betrokkenen in de zin van de AVG	Personeel van Opdrachtgever
Beschrijving categorieën Ontvangers van Persoonsgegevens in de zin van de AVG	Opdrachtnemer

OPTIONEEL op te nemen:

Per verwerking/ doel: wie zijn er gezamenlijk verantwoordelijk

Per verwerking/ doel: wie heeft er toegang tot de persoonsgegevens

Bijlage 2. Passende technische en organisatorische maatregelen

Partij A werkt conform de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) (<https://bio-overheid.nl/>).

Tevens gelden de volgende maatregelen:

1. Personeel van Partij B die te maken hebben met persoonsinformatie ondertekenen een door Partij B op te stellen geheimhoudingsverklaring. Hierbij wordt tevens vastgelegd dat na beëindiging van het dienstverband, de betreffende persoon gehouden blijft aan die geheimhouding.
2. Partij B heeft maatregelen genomen zodat een niet geautoriseerde persoon geen kennis kan nemen van persoonsgegevens; adequate maatregelen zijn:
 - a. Autorisatiebeheer van IT-systemen;
 - b. Databeheer en dataopslag binnen Nederland;
 - c. Data-, computer en netwerkbescherming (firewall, virusscan).
3. Personeel van Partij B heeft kennis van de verantwoordelijkheden ten aanzien van de bewerking van de persoonsgegevens voor de verwerkingsverantwoordelijke.
4. Toegangsrechten van Personeel van Partij B worden direct geblokkeerd als geen toegang voor de bewerking van de persoonsgegevens noodzakelijk is.
5. De verzameling en registratie van (persoons)gegevens zal worden beperkt tot de gegevens die voor het beoogde doel noodzakelijk zijn. Dit geldt eveneens voor de houdbaarheid van informatie: wanneer het beschikken over gegevens niet langer noodzakelijk is, worden de gegevens op zorgvuldige wijze vernietigd.
6. De beveiligingsmaatregelen uit de Algemene Beveiligingseisen voor Defensie Opdrachten 2019 worden nageleefd.
7. Maatregelen uit de verwerkersovereenkomst zijn geïmplementeerd.

Bijlage 3: Afspraken betreffende Inbreuken in verband met Persoonsgegevens (Datalek)

Meldpunt

Partij B informeert Partij A altijd over een datalek via het Defensie Operatiecentrum (24/7*365) per email: dccdsalco@mindef.nl en/of per telefoon: +31 70 3188550.

Daarnaast informeert Partij B het Contactpunt van Partij A.

Contactgegevens per Partij

Het Contactpunt van Partij A staat aangegeven op de website:

<https://www.defensie.nl/onderwerpen/privacyrechten/privacyrechten-persoonsgegevens>

Het Contactpunt van Partij B is: <...>

Procedure afhandeling Inbreuken in verband met Persoonsgegevens (datalek)

In het geval van een datalek zal de Partij waar een datalek zich voordoet de andere Partij(en) voorzien van alle relevante informatie met betrekking tot het datalek. De bovengenoemde contactpersoon(en) word(t)(en) geïnformeerd.

De informatie omvat in ieder geval:

1. een beschrijving van de situatie:
 - a. de aard van de Inbreuk (welk type datalek);
 - b. de datum waarop het ontstaan is;
 - c. de oorzaak van het datalek;
 - d. de omvang van het datalek (om welke Persoonsgegevens gaat het en wat is ermee gebeurd);
 - e. een inschatting van het aantal en type (mogelijk) getroffen Betrokkenen (gaat het om kwetsbare groepen, klanten, werknemers);
 - f. een indicatie van de aard van de getroffen Persoonsgegevens en of deze Persoonsgegevens encrypted waren, dan wel anderszins beveiligd of onbegrijpelijk/ontoegankelijk waren gemaakt;
 - g. de ernst van gevolgen voor Betrokkenen;
2. een beschrijving van de getroffen en te treffen preventieve en correctieve maatregelen, geplande maatregelen en de aanbevolen maatregelen ter beperking van de schade, daaronder begrepen een noodplan en de verwachte oplossings- en work-around tijd;
3. informatie over welke derden, zoals overheidsinstanties en de (sociale) media, bekend zijn of kunnen zijn met het datalek;
4. andere informatie die kan bijdragen aan de beperking van de schade aan de organisatie van Verwerkingsverantwoordelijke en de privacy van de getroffen Betrokkene(n).

Bij de beschrijving worden alle benodigde gegevens vermeld en wordt ook zo veel mogelijk aangesloten bij de gegevens die de Autoriteit Persoonsgegevens vraagt bij een melding van een datalek.

Toelichting bij de Onderlinge Regeling gezamenlijke Verantwoordelijkheid als bedoeld in art. 26 AVG

1. Twee of meer verwerkingsverantwoordelijken

De Onderlinge regeling is bedoeld om afspraken (over verplichtingen uit de AVG) tussen twee of meer gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijken vast te leggen. Het gaat, in de woorden van art. 26 van de Verordening, om de situatie dat *twee of meer verwerkingsverantwoordelijken gezamenlijk de doeleinden en (essentiële elementen van de) middelen van de verwerking bepalen*.

Belangrijk is dat partijen gezamenlijk beslissen over de wezenlijke aspecten van de gegevensverwerking. Het gaat over het doel en (de essentiële onderdelen van de) middelen. Partijen bepalen bijvoorbeeld welke gegevens worden verwerkt, de duur van de opslag van de gegevens en zij hebben zeggenschap over de toegang tot de gegevens.

Praktische indicaties van verantwoordelijkheid van een partij zijn:

- ☐ het initiëren van de verwerken van persoonsgegevens;
- ☐ het bepalen van de doeleinden voor de gegevensverwerking;
- ☐ het bepalen van de essentiële middelen die aangewend worden voor de verwerking;
- ☐ het bepalen welke persoonsgegevens worden verwerkt;
- ☐ het bepalen van de bewaartermijnen;
- ☐ zeggenschap over de toegang tot de gegevens;
- ☐ zeggenschap over de informatie die wordt verstrekt aan de betrokkene;
- ☐ zeggenschap over het verstrekken van gegevens aan derden en/of naar partijen in landen buiten de EU;
- ☐ de contractuele afspraken over gegevensverwerking tussen partijen.

De Onderlinge regeling is niet bedoeld voor de verstrekking van persoonsgegevens van de ene aan de andere zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke partij. In dat geval is er immers sprake van twee zelfstandige verwerkingsverantwoordelijken en zijn zij niet gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijke.

Ook is de Onderlinge regeling niet bedoeld voor de verhouding tussen verwerkingsverantwoordelijke en verwerker. Daarvoor is een ander format beschikbaar: XXXX.

Van deze situatie is sprake van wanneer een externe partij ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt. Een voorbeeld hiervan is een externe partij die een dienst levert aan de verwerkingsverantwoordelijke die gericht is op de verwerking van persoonsgegevens ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke. De dienstverlening bestaat dan primair uit het verwerken van gegevens. Is de verwerking van persoonsgegevens een uitvloeisel van de dienst waarvoor de externe partij ingehuurd wordt, dan is dit een indicatie dat er geen sprake is van een verwerker: de externe partij is dan verwerkingsverantwoordelijke.

De artikel 26 Onderlinge regeling kan de vorm aannemen van een overeenkomst tussen verschillende rechtspersonen of een afspraken document tussen bestuursorganen van de Staat der Nederlanden onderling.

2. Betrek een jurist en beveiligingsadviseur

Partijen maken afspraken in een hoofdovereenkomst. In hoeverre de artikel 26 Onderlinge regeling nodig is en welke aspecten geregeld moeten worden, is altijd een kwestie van een juridische beoordeling en maatwerk. Betrek bij deze afweging een jurist, met name ook als de overeenkomst ook verwerkingen buiten de EU betreft. Voor de beveiligingseisen kun je terecht bij de beveiligingsadviseur van jouw organisatie.